

Spis treści

Od autorek	9
I. Wstęp	13
II. Związki między zwierzętami	20
1. Różne typy związków między zwierzętami	20
2. Pasożytnictwo	25
Definicja	25
Drogi powstawania pasożytnictwa	29
Kształtowanie się układu pasożyt-żywiciel	34
Zmiana układu pasożyt-żywiciel w toku cyklu rozwojowego pasożyta	37
Typy układów pasożyt-żywiciel	38
Pojęcia związane z pasożytnictwem	40
III. Miejsce pasożytów w systemie świata zwierzęcego	42
1. Organizmy pasożytnicze	42
Podkrólestwo <i>Protozoa</i>	44
Podkrólestwo <i>Metazoa</i>	50
2. Żywiciele pasożytów	68
3. Wnioski ogólne	87
IV. Układ pasożyt-żywiciel	91
1. Morfologiczne przystosowania do pasożytniczego trybu życia	92
Modyfikacje kształtu ciała	95
Narządy czepne	102
Modyfikacje narządów ruchu	123
Modyfikacje narządów zmysłów	127
Modyfikacje układu pokarmowego	131

Modyfikacje układu oddechowego	147
Modyfikacje układu wydalniczego	149
Modyfikacje układu rozrodczego	154
2. Fizjologia układu pasożyt-żywiciel	161
Siedliska pasożytów w organizmie żywiciela	162
Drogi przenikania pasożytów do żywiciela	171
Realizacja niektórych procesów życiowych pasożytów	174
Metabolizm pasożytów	179
Zmiany patologiczne wywołane przez pasożyty wewnętrzne	203
3. Czynniki immunologiczne w układzie pasożyt-żywiciel	207
Mechanizm stymulacji antygenowej	214
Odporność humoralna	215
Odporność komórkowa	219
Wzajemne oddziaływanie limfocytów B i T	220
Dopełniacz i jego rola	222
Antygeny pasożytów	223
Metody badania odporności humoralnej i komórkowej	227
Mechanizmy związane z przeżywaniem pasożytów u żywicieli odpor- nych	233
Przejawy odporności żywiciela przeciw pasożytom	239
Zwierzęta bezbakteryjne jako środowisko pasożytów	245
Zjawiska immunologiczne w przewodzie pokarmowym	247
Immunopatologia chorób wywoływanych przez pasożyty	250
4. Biologiczne właściwości układu pasożyt-żywiciel	256
Rozmnażanie, rozwój, cykle rozwojowe	256
Przystosowania do zamknięcia cyklu rozwojowego	313
Rola niektórych żywicieli w utrzymywaniu i rozprzestrzenianiu paso- żytów w biocenozie	338
5. Ekologiczny aspekt układu pasożyt-żywiciel	344
Zespoły pasożytnicze	344
Struktura i funkcjonowanie zespołów pasożytniczych	352
6. Geograficzny aspekt układu pasożyt-żywiciel	367
V. Specyficzność	380
VI. Problem gatunku w parazytologii	394
Współczesne ujęcie problemu gatunku	394
Cechy gatunku pasożyta	397
Zmienność	401
Metody opisywania zmienności	417

VII. Wybrane zagadnienia filogenezy i ewolucji pasożytów	422
Koncepcja współzależności ewolucji pasożytów i ich żywicieli	423
Teoria cerkomeru	433
Pochodzenie złożonych cykli rozwojowych	440
Specjacja	470
Piśmiennictwo	489
Skorowidz	500